

వాల్మీకి రామాయణం- యుద్ధకాండ

119 - ఏకోనవింశత్యుత్తరశతతమః సర్గః

|| పుతాశనప్రవేశః ||

ఏవముక్తా తు వైదేహీ పరుషం రోమహర్షణమ్ |

రాఘవేణ సరోషేణ భృశం ప్రవృథితాఽభవత్ || 1 ||

సా తదశ్రుతపూర్వం హి జనే మహతి మైథిలీ |

శ్రుత్వా భర్తృవచో రూక్షం లజ్జయా వ్రీడితాఽభవత్ || 2 ||

ప్రవిశంతీవ గాత్రాణి స్వాన్యేవ జనకాత్మజా |

వాక్యల్యైస్తైః సశల్యేవ భృశమశ్రూణ్యవర్తయత్ || 3 ||

తతో బాష్పపరిక్లిష్టం ప్రమార్జంతీ స్వమాననమ్ |

శనైర్గద్గదయా వాచా భర్తారమిదమబ్రవీత్ || 4 ||

కిం మామసదృశం వాక్యమీదృశం శ్రోత్రదారుణమ్ |

రూక్షం శ్రావయసే వీర ప్రాకృతః ప్రాకృతామివ || 5 ||

న తథాఽస్మి మహాబాహో యథా త్వమవగచ్ఛసి |

ప్రత్యయం గచ్ఛ మే యేన చారిత్రేణైవ తే శపే || 6 ||

పృథక్ స్త్రీణాం ప్రచారేణ జాతిం తాం పరిశంకసే |

పరిత్యజేమాం శంకాం తు యది తేఽహం పరిక్లితా || 7 ||

యద్యహం గాత్రసంస్పర్శం గతాఽస్మి వివశా ప్రభో |

కామకారో న మే తత్ర దైవం తత్రాపరాధ్యతి || 8 ||

మదభీనం తు యత్తన్నే హృదయం త్వయి వర్తతే |

పరాభీనేషు గాత్రేషు కిం కరిష్యామ్యనీశ్వరా || 9 ||

సహ సంవృద్ధభావాచ్ఛ సంసర్గేణ చ మానద |

యద్యహం తే న విజ్ఞాతా హతా తేనాస్మి శాశ్వతమ్ || 10 ||

ప్రేషితస్తే యదా వీరో హనుమానవలోకకః |

లంకాస్థాఽహం త్వయా వీర కిం తదా న విసర్జితా || 11 ||

ప్రత్యక్షం వానరేంద్రస్య తద్వాక్యసమనంతరమ్ |

త్వయా సంత్యక్తయా వీర త్యక్తం స్యాజ్జీవితం మయా || 12 ||

న వృథా తే శ్రమోఽయం స్యాత్సంశయే న్యస్య జీవితమ్ |

సుహృజ్ఞనపరిక్లేశో న చాయం నిష్ఫలస్తవ || 13 ||

వాల్మీకి రామాయణం- యుద్ధకాండ

119 - ఏకోనవింశత్యుత్తరశతతమః సర్గః

త్వయా తు నరశార్థూల క్రోధమేవానువర్తతా |
 లఘునేవ మనుష్యేణ స్త్రీత్వమేవ పురస్కృతమ్ || 14 ||
 అపదేశేన జనకాన్వితృత్తిర్వసుధాతలాత్ |
 మమ వృత్తం చ వృత్తజ్ఞ బహు తే న పురస్కృతమ్ || 15 ||
 న ప్రమాణీకృతః పాణిర్బాల్యే బాలేన పీడితః |
 మమ భక్తిశ్చ శీలం చ సర్వం తే పృష్ఠతః కృతమ్ || 16 ||
 ఏవం బ్రువాణా రుదతీ బాష్పగద్గదభాషిణీ |
 అబ్రవీల్లక్ష్మణం సీతా దీనం ధ్యానపరం స్థితమ్ || 17 ||
 చితాం మే కురు సౌమిత్రే వ్యసనస్యాస్య భేషజమ్ |
 మిథ్యోపఘాతోపహతా నాహం జీవితముత్సహే || 18 ||
 అప్రీతస్య గుణైర్భర్తుస్తుక్తాయా జనసంసది |
 యా క్షమా మే గతిర్గంతుం ప్రవేక్ష్యే హవ్యవాహనమ్ || 19 ||
 ఏవముక్తస్తు వైదేహ్య లక్ష్మణః పరవీరహా |
 అమర్షవశమాపన్నో రాఘవాననమైక్షత || 20 ||
 న విజ్ఞాయ తతశ్చందం రామస్యాకారసూచితమ్ |
 చితాం చకార సౌమిత్రీర్తతే రామస్య వీర్యవాన్ || 21 ||
 అధోముఖం తదా రామం శనైః కృత్వా ప్రదక్షిణమ్ |
 ఉపాసర్పత వైదేహీ దిప్యమానం హుతాశనమ్ || 22 ||
 ప్రణమ్య దేవతాభ్యశ్చ బ్రాహ్మణేభ్యశ్చ మైథిలీ |
 బద్ధాంజలిపుటా చేదమువాచాగ్నిసమీపతః || 23 ||
 యథా మే హృదయం నిత్యం నాపసర్పతి రాఘవాత్ |
 తథా లోకస్య సాక్షీ మాం సర్వతః పాతు పావకః || 24 ||
 యథా మాం శుద్ధచారిత్రాం దుష్టాం జానాతి రాఘవః |
 తథా లోకస్య సాక్షీ మాం సర్వతః పాతు పావకః || 25 ||
 కర్మణా మనసా వాచా యథా నాతిచరామ్యహమ్ |
 రాఘవం సర్వధర్మజ్ఞం తథా మాం పాతు పావకః || 26 ||
 ఆదిత్యో భగవాన్స్వాయుర్దిశశ్చంద్రస్తథైవ చ |
 అహస్యాపి తథా సంధ్యే రాత్రిశ్చ పృథివీ తథా || 27 ||

వాల్మీకి రామాయణం- యుద్ధకాండ

119 - ఏకోనవింశత్యుత్తరశతతమః సర్గః

యథాన్యైఽపి విజానంతి తథా చారిత్రసంయుతామ్ |
ఏవముక్త్యా తు వైదేహీ పరిక్రమ్య హుతాశనమ్ || 28 ||

వివేశ జ్వలనం దిప్తం నిస్సంగేనాంతరాత్మనా |
జనః స సుమహంస్త్రస్తా బాలవృద్ధసమాకులః || 29 ||

దదర్శ మైథిలీం తత్ర ప్రవిశంతీం హుతాశనమ్ |
సా తప్తనవహేమాభా తప్తకాంచనభూషణా || 30 ||

పపాత జ్వలనం దిప్తం సర్వలోకస్య సన్నిధౌ |
దదృశుస్తాం మహాభాగాం ప్రవిశంతీం హుతాశనమ్ || 31 ||

సీతాం కృత్వాస్త్రయో లోకాః పుణ్యామాజ్యాహుతీమివ |
ప్రచుక్రుశుః స్త్రియః సర్వాస్తాం దృష్ట్వా హవ్యవాహనే || 32 ||

పతంతీం సంస్కృతాం మంత్రైర్వసోర్ధారామివాధ్వరే |
దదృశుస్తాం త్రయో లోకా దేవగంధర్వదానవాః || 33 ||

శప్తాం పతంతీం నిరయే త్రిదివాద్దేవతామివ |
తస్యామగ్నిం విశంత్యాం తు హాహేతి విపులః స్వనః |

రక్షసాం వానరాణాం చ సంబభూవాద్భుతోపమః || 34 ||
ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే

ఏకోనవింశత్యుత్తరశతతమః సర్గః || 119 ||

